Het Erfgoedjuweel

Monumentenprijs van de stad Antwerpen: reglement

Artikel 1. Algemeen

De stad Antwerpen reikt vanaf 2015 in principe tweejaarlijks een monumentenprijs uit in de vorm van een geldbedrag. De monumentenprijs van de stad Antwerpen, voorheen 'Het Schoonste Gebouw', heet vanaf de editie 2021 'Het Erfgoedjuweel', hierna 'Monumentenprijs' genoemd. Zowel projecten rond beschermd als niet-beschermd waardevol onroerend erfgoed komen hiervoor in aanmerking. Uit de kandidaturen, die na een algemene oproep worden ingediend, kiest een jury maximaal 5 finalisten. De jury kiest uit deze 5 finalisten een winnaar. Daarnaast worden de finalisten via verschillende kanalen voorgesteld aan het publiek. Het publiek wordt opgeroepen om te stemmen op haar favoriete project. De finalist met de meeste publieksstemmen wint de publieksprijs. Wie aan deze stemming deelneemt kan een magisch moment in een monument winnen.

Artikel 2. Projecten die in aanmerking komen voor de Monumentenprijs

Om in aanmerking te komen voor de Monumentenprijs moet een project aan volgende voorwaarden voldoen:

- Gelegen zijn op het grondgebied van de stad Antwerpen;
- Het moet gaan om een verbouwing, renovatie of restauratie van een gebouw met erfgoedwaarde waarbij het aspect herbestemming een belangrijke rol speelt. Zowel beschermd als niet-beschermd onroerend erfgoed komt in aanmerking. Voor gebouwen die niet-beschermd zijn of niet opgenomen zijn in de vastgestelde inventaris van het bouwkundig erfgoed moet de erfgoedwaarde voldoende gemotiveerd worden door de indiener;
- Het project moet voltooid zijn binnen de 5 jaar voorafgaand aan de uiterste datum van indiening voor deelname aan de Monumentenprijs;
- Het project moet in orde zijn met alle vigerende wet-, decreet- en regelgevingen en beschikken over de nodige vergunningen;

- Een project kan meermaals meedingen naar de Monumentenprijs, maar een project dat de jury- of publieksprijs reeds heeft gewonnen is uitgesloten van verdere deelname;
- Projecten van de stad Antwerpen of van entiteiten van de Groep stad Antwerpen zijn uitgesloten van deelname, evenals projecten waarbij een jurylid rechtstreeks of onrechtstreeks betrokken is.

Artikel 3. Indienen van een kandidatuur

De stad Antwerpen maakt de oproep voor het indienen van de kandidaturen voor de Monumentenprijs bekend door deze ruim te verspreiden via verschillende media.

Kandidaturen kunnen ingediend worden door de eigenaar of de houder van een ander zakelijk recht op het betreffende gebouw, maar ook door de uitvoerende architect van het ingediende project mits goedkeuring van de eigenaar of de houder van een ander zakelijk recht op het gebouw. Een eigenaar of houder van een ander zakelijk recht of een uitvoerend architect kan verschillende projecten indienen. Kandidaturen kunnen ingestuurd worden tot een door het college te bepalen datum.

Een kandidatuurstelling moet minimaal het volgende omvatten:
- Een toelichting over het project aan de hand van een tekst. Deze moet duidelijk maken wat de erfgoedwaarde is van het project, welke werken en/of ingrepen uitgevoerd zijn en op welke manier dit een meerwaarde is voor het gebouw;
- Relevante schetsen en/of plannen van het project, indien van toepassing;
- Een reeks representatieve foto’s van de toestand na realisatie van het project.

Het staat de indiener vrij nog bijkomende informatie toe te voegen.
Alle informatie wordt door de indiener digitaal aangeleverd.
De stad kan bijkomende informatie opvragen aan de deelnemer.

Artikel 4. Samenstelling van de jury

Het college van burgemeester en schepenen duidt, op advies van de dienst monumentenzorg, een onafhankelijke jury aan van 5 stemgerechtigde leden, bestaande uit externe vakspecialisten op het gebied van architectuur en monumentenzorg en/of andere personen met een bijzondere voeling met het bouwkundig erfgoed van de stad Antwerpen. De voorzitter en de verslaggever/secretaris zijn personeelsleden van de dienst monumentenzorg van de stad Antwerpen. Ze zijn niet stemgerechtigd. Geen enkel jurylid mag rechtstreeks of onrechtstreeks betrokken zijn geweest bij de ingediende projecten of bij de kandidatuurstellingen voor de Monumentenprijs.

Artikel 5. Selectie van de finalisten

De dienst monumentenzorg van de stad Antwerpen toetst de ingediende projecten aan de in artikel 2 en 3 vermelde voorwaarden. De ontvankelijke projecten worden overgemaakt aan de jury, die minstens drie maanden voor de prijsuitreiking hieruit maximaal 5 finalisten selecteert. De jury kan beslissen geen enkel project te weerhouden indien zou blijken dat de ingediende projecten niet kwaliteitsvol genoeg zijn. De lijst met finalisten wordt ter goedkeuring aan het college van burgemeester en schepenen voorgelegd. Daarna worden de finalisten op de hoogte gebracht door de dienst monumentenzorg. De projecten die niet geselecteerd werden, worden eveneens verwittigd.

Artikel 6. Juryprijs

De jury kiest uit de weerhouden finalisten één winnaar en legt deze ter goedkeuring aan het college voor.

Artikel 7. Publieksprijs

Naast de jury kent ook het publiek een prijs toe aan één van de finalisten. De publieksprijs is een bedrag in geld. Het bedrag dat kan worden gewonnen, wordt vooraf vastgelegd door het college. Een communicatiecampagne maakt de finalisten bekend bij het publiek. Het publiek kan vier tot zes weken via een website haar stem uitbrengen voor één van de finalisten. De stemming eindigt minstens één week voor de officiële prijsuitreiking. De finalist met de meeste stemmen wint de publieksprijs. In geval van een ex aequo wordt de prijs evenredig verdeeld over de kandidaten met hetzelfde aantal stemmen.

Artikel 8. Bedrag van de Monumentenprijs

Zowel de juryprijs als de publieksprijs zijn een bedrag in geld dat voor elke editie van de Monumentenprijs door het college wordt vastgesteld. Het bedrag van beide prijzen is gelijk. Een finalist kan zowel de publieksprijs als de juryprijs winnen.

Het college kan beslissen om onder het publiek, dat een stem uitbrengt in het kader van de publieksprijs, een prijs toe te kennen. De prijs wordt dan toegekend door loting onder het publiek dat een stem uitbrengt.

Artikel 9. Bekendmaking winnaar(s) en uitbetaling van de prijzen

Het college stelt op basis van het advies van de jury de winnaars van de genoemde prijzen vast. De winnaars van de publieksprijs en juryprijs worden bekendgemaakt tijdens een officiële prijsuitreiking.

De uitbetaling van het prijzengeld gebeurt na de bekendmaking van de winnaar(s) van de Monumentenprijs.

Artikel 10. Bijzondere bepalingen

Door hun inschrijving aanvaarden de indieners van een dossier dit reglement.
De aanvrager moet houder zijn van alle nodige intellectuele rechten voor de foto's en ontwerpen die hij ten behoeve van de Monumentenprijs indient.

Door het indienen van het wedstrijddossier gaat de indiener akkoord met het gebruik van alle ingezonden documenten door de stad voor tentoonstellingen en/of publicaties, zonder dat dit gebruik aanleiding geeft tot enige vergoeding. Voor foto's en ontwerpen wordt er steeds een bronvermelding opgenomen.

Artikel 11. Verdere uitwerking van het reglement

De gemeenteraad delegeert aan het college de verdere uitwerking van dit reglement.

Artikel 12. Inwerkingtreding

Dit reglement treedt in werking op 1 januari 2021.